

begge de danske Provindsstænder, som begge tilraadede Loven, og det var saa langt fra, at man fandt Bestemmelserne strenge, at man i flere Henseender stærkede dem. Hvis vi gjen-nemgaae Forhandlingerne i disse Forsamlinger, der dengang repræsenterede Nationen, og hvor de forskjellige Stænder havde deres Talsmænd, ville vi finde, at en saadan Anordning paa ingen Maade blev fraraadet. I Viborg Stændertidende hedder det: „Idet Forsamlingen altsaa er af den Formening, at overveiende Grunde tale for, at der udkommer en Forordning om Søn- og Helligdages vedbørlige Helligholdelse, erkjender den tillige, at det Stænderne forelagte Udcast er i det Hele udarbejdet efter de Grundsætninger, som den maa ansee for rigtige.“ — Stænderforsamlingen i Noeskilde udtaler sig saaledes: „Forsamlingen skal først i Almindelighed høre, at den maa ansee det for meget ønskeligt, at en saadan Anordning udkommer, idet de tidligere Anordninger om denne Gjenskab maac ansees som forældede, og ikke blive overholdte, ei heller kunne eller bør strengt overholdes, men paa den anden Side paa flere Steder i Landet en Ligegebyrdighed er indtraadt, som hindrer og forstyrer hine Dages tilbørlige Helligholdelse, og betager dem det Præg, som de i et kristeligt Land stedse bør have. Ligeledes maa Forsamlingen erklære sig enig i Henseende til de Grundsætninger, hvorefter Udcastet med viist Raadbold er affattet, og det er paa de samme Grundsætninger, at de Forandringer eller yderligere Bestemmelser støtte sig, hvorom Forsamlingen tør antage, at de ville bidrage til, at Anordningens Diemed fuldstændigere kan opnaaes.“ — Det forekommer mig saaledes, at den Paastand paa ingen Maade kan forsvares, at de Bestemmelser, der indeholdes i den gjældende Helligdagsanordning, ikke skulde have fundet Bifald hos Befolkningen, ikke skulde være tilraadede af den og opfattede af den som gode og hensigtsmæssige. Det er jo aldeles sikkert, at enhver Bestemmelse kan i et vist enkelt Tilfælde indvirke forstyrrende, men det kommer jo ved saadanne almindelige Bestemmelser an paa, hvorvidt der er store og vigtige Forhold, der retfærdiggjøre dem. Man har saaledes fremhævet en enkelt Bestemmelse i Helligdagsanordningen, nemlig, at der kun

maa arbejdes paa Helligdage i Høsten, naar Veiret er ustabigt. Men seer man da ikke, at denne Bestemmelse netop er givet i Tjendets, i den tjenende Klases Interesse, for at Tjenestefolkene ikke skulde trække alle Dage igjennem, men at der dog skal være en Dag, hvor de, naar de ønske det, kunne gaae i Guds Hus? Er det anførte Exempel ikke et Beviis paa, hvorledes Forordningen søger at indvirke i den Henseende til Gunst for dem, som ellers maaskee vanskeligt kunne komme til deres Ret i saa Henseende? Jeg vilde derfor ansee det meget lidet ønskeligt, om det Bage i denne Bestemmelse skulde foranledige dens Ophevelse; det er muligt, at den kan give Anledning til Retstrætter, men den vil ogsaa i ikke saa Tilfælde kunne virke gavnligt. Det er imidlertid ikke Helligdagsanordningen i dens Heelhed, men kun en enkelt Bestemmelse i den, hvorom der ved Lovforslaget er Tale. Naar man siger, at der ikke udenfor Kongeriget Danmark skulde findes nogen saadan Bestemmelse som den om den stille Uge, da kan jeg ikke være enig deri. En lignende Bestemmelse findes f. Ex. i Slesvig — man behøver altsaa ikke at gaae langt for at finde noget Tilsvarende. Jeg veed ikke ret, om den ærede Tale just sagde „Kongeriget“ Danmark — men i hvert Fald findes den ogsaa i Holsteen. Udgangspunktet for hele denne Reform — som var en gjennevgribende Reform, naar man tager Hensyn til alle de Bestemmelser, der gjaldt, da Loven kom — eller, med andre Ord, det, der gav Stødet til, at Sagen hos os kom under Forhandling, var, at der under 10de Marts 1840 for Holsteen og Slesvig udkom en Lov, der ordnede disse Forhold, og i denne Lov findes udtrykkelig den samme Bestemmelse, som er optagen i § 13 angaaende den stille Uge. Bestemmelserne i § 13 ere iøvrigt, ikke just med Hensyn til dette Punkt, men i andre Henseender, blevne stærkede efter Indstilling fra begge Stænderforsamlinger, idet saavel den første som den sidste Bestemmelse i § 13 er optagen efter Forsamlingernes Indstillinger. Naar Spørgsmaalet nu er om det foreliggende lille Lovforslag, da vil det for mit Vedkommende gjøre en særdeles væsentlig Forskjel, hvorvidt det af min høitagede Kollega bebudede Endringsforslag